

Dynglevande skalbaggar

I dynga lever en lång rad insekter, men i Sverige har dynginsektsfaunan stadigt minskat under det senaste seklet, och många arter som förr varit vitt spridda är nu begränsade till ett fåtal lokaler i sydöstligaste Sverige. Många arter har även dött ut i landet. Samtliga arter i åtgärdsprogrammet är starkt värmekrävande. De är beroende av magra sandiga betesmarker med hårt betestryck och bitvis blottad jord, där temperaturen blir som högst.

Arter som ingår i åtgärdsprogrammet är månhornsbagge (*Copris lunaris*), ribbdyngbagge (*Heptaulacus sus*), fyrfläckig dyngbagge (*Aphodius quadriguttatus*), köldyngbagge (*Aphodius putridus*), humlekortvinge (*Emus hirtus*) och oxhorndyvel (*Onthophagus illyricus*). Alla arter utom humlekortvingen tillhör bladhorningarna och är grävande arter som lever på spillning. Humlekortvingen är rovlevande och livnär sig på dynglevande insekter.

Trots att flertalet av de arter som ingår i åtgärdsprogrammet saknas på Gotland hör den gotländska dynginsektsfaunan till de absolut rikaste i landet, med förekomst av flera rödlistade arter. Av de nämnda bladhorningarna är alla utom fyrfläckig dyngbagge funna på Gotland, men det är endast oxhorndyveln som verkar finnas kvar. Oxhorndyveln hade inte setts på 50 år när den sågs i Vamlingbo sommaren 2006 och under 2007 har det visat sig att den förekommer på flera lokaler på Storsudret samt en i Anga.

Hot

Gemensamt hot för dynginsektsfaunan är ändringar i betesdriften och nedläggning av betesmarker. Detta leder till att marken blir igenväxt vilket omöjliggör för de grävande arterna att överleva och fortplanta sig. Även användandet av avmaskningsmedel är en populationsbelastning för de grävande arterna, vilket i sin tur drabbar de rovlevande arterna som livnär sig på dessa.

Så här kan du gynna dyngbaggarna!

Om du har betesmarker kan du gynna dyngbaggarna.

- Fortsätt beta markerna. För de sällsynta arterna är det framförallt viktigt att magra sandiga marker betas. För vissa arter kan det dessutom vara viktigt med rätt betesdjur, t.ex. vill streckdyngbaggen ha hästspillning.
- Om marken är igenbuskad bör man röja fram solvarma gläntor.
- Avmaska inte djur när de går i naturbetesmarker.

Vad är ett åtgärdsprogram?

Åtgärdsprogram tas för närvarande fram för en mängd hotade arter som behöver särskilda åtgärder för att kunna bevaras för framtiden. Åtgärdsprogrammet för dynglevande skalbaggar har tagits fram av länsstyrelsen på Gotland, som också ansvarar för att åtgärderna utförs. Det finns att ladda ner på naturvårdsverkets hemsida, www.naturvardsverket.se.

Kontakt

Annika Forsslund , 010-223 93 70 annika.forsslund@lansstyrelsen.se

David Lundgren, 010-223 92 67 david.lundgren@lansstyrelsen.se

Koordinatorer, åtgärdsprogram för hotade arter

www.lansstyrelsen.se/gotland

